

**Dissertatio botanica, sistens stationes plantarum ... / publice ventilandam
sistit Andreas Hedenberg.**

Contributors

Hedenberg, Anders, 1737-1798.
Linné, Carl von, 1707-1778.
Uppsala universitet.

Publication/Creation

Upsaliae : Exc. L.M. Höjer ..., [1754]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/xcw7rvhm>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

D. D.
DISSERTATIO BOTANICA,
Sistens
**STATIONES
PLANTARUM,**
QUAM,
CONSENSU AMPLISS. FACULT. MEDICÆ
IN ALMO UPSAL. LYCÆO,
Sub PRÆSIDIO,
VIRI NOBILISSIMI ATQUE EXPERIENTISSIMI,
**DN. Doct. CAROLI
LINNÆI,**
SÆ RÆ MÆ TIS ARCHIATRI, MED. ET BOTAN. PROF.
REG. ET ORD. ACAD. IMPER. MONSPEL. STOCKH.
UPSAL. BEROL. TOL. ET LONDIN. SOCII,
Nec non.
EQUITIS AURATI DE STELLA POLARI.
PUBLICÉ VENTILANDAM SISTIT,
ANDREAS HEDENBERG,
STOCKHOLMIENSIS.
IN AUDIT. CAROLIN MAJOR. D. III. APRILIS,
ANNI MDCCCLIV.
H. A. M. S.
—
UPSALIÆ, Exc. L. M. HÖJER, Reg. Acad. Typ.

Bryggare Åkan

uti Stockholm,

Dygdaådla

MAD. CATHARINA
ÖLMENSTRÖM,

Min Huldaſte Mormoder.

Når jag eftersinnar den stora ömhett, min kiarā Mormoder från spåda åren, och alt sedan jag måst sakna mina kiarā Föräldrar, haft om min upfostran; finner jag min skuld, så mycket större, som deras saknad mig warit okänbar; för mig wore omöjeligt, den samma wärldigt prisa, utan måste jag åtnöja mig at uti wördfam tyftnad med alfwarliga suckar anropa den Alswäldiga, som båst kan belöna kiarā Mormoder derföre; det wille han bekröna min kiarā Mormoder med all uptänckelig fällhet. Til ett, fast ofullkomligt prof af min wördnad, har jag welat

welat upoffra kiåra Mormoder dessa blader ; som
en ringa fruckt af den kostnad kiåra Mormoder
haft för mig ospard , så i yngre åren , som och
under den tid jag wid Uppsala Lårdoms sáte an-
wåndt. Mitt förnämsta göremål skall vara , at
oafslåteligen bönfalla , det Himmelen täcktes för-
långa kiåra Mormoders dagar , och kröna des
grå hår med beständig våltretnad , då jag och
hoppas , det jag under så önskelig vård framdeles
kan wisa någon fruckt , som kunde fågna kiåra
Mormoder , i medlertid och altid förblifwande.

Min Huldaste Mormoders

Lydigaste Dotter-Son,
ANDREAS HEDENBERG.

Nobilissimo DOMINO,
ANDREÆ SPRINGER,
CAPITANEI Pedestris Locum Tenenti Strenuissimo.

Amplissimo DOMINO,
HEMMINGO SCHIOS,
Regio NOTARIO Publico & CURATORI ad Litem
Coll. Just. atque Cam. Tut. Holm. Consultissimo.

Spectatissimo DOMINO,
PETRO HUSBERG,
CIVI & MERCATORI Holm. Prudentissimo.

Spectatissimo DOMINO,
OLAO ÖLMENSTRÖM,
CIVI & MERCATORI Holm. Prudentissimo.

Spectatissimo DOMINO,
NICOLAO ÖLMENSTRÖM,
MERCATORI Holm. Prudentissimo.

AVUNCULIS HONORATISSIMIS, DILECTISSIMIS.

Ob innumera in se collata beneficia, inque grati
animi & venerationis signum, hoc Specimen Aca-
demicum, cum voto omnigenæ felicitatis dicatum
esse voluit.

**Nobiliss. Ampliss. & Spectatiss. NOMI-
NUM VESTRORUM**

*Cultor humillimus,
ANDREAS HEDENBERG.*

Pereximie
Domine RESPONDENS,
Propinque Dilectissime.

Quo conjunctior Tibi sum, eo latior fui Dissertatione Tua, de Stationibus Plantarum: Et hanc latitiam quidem, non meo solum nomine, verum reliquorum etiam Propinquorum, interpretor. Macte igitur hoc studio, in quo tam strenue certas, ut metam aliquando contingas, in perutili illa, quin nostrum omnibus necessaria arte medica! Macte, inquam, Tua ipsius Statione, utpote Ipse, Planta, in seminario Reipublicæ, eoque principe: quamdiu sub Tanti Nominis Satore licet, cuius Praesidio uteris; sub Tantis Anatomicis, Chymicisque, quibus Idem Plantarium eminet; quamdiu denique hodierno frueris præclarissimo Contubernio! Sic remotissimus eris ab audaculis illis medicastris, quos Molierius toties in scenam producit, salseque ridet; qui agros officiose necant: hoc nomine felices, quod aliorum delicta Sol videat, horum Terra tegat. Si extra crepidam vagari liceat, non debortor Te, Fratrum optime, a Thomasianis circa studium Medicum,

dicum, Cautelis, & Cto quidem, propriis, lectione tamen & aliorum dignissimis (*). Doctrina enim in medico requiritur non vulgaris, non superficiaria, sed quæ in artis adyta penetret: cuius quippe fundamentum Physica, cum Historia naturali conjuncta, quin imo Medicina haud aliud fortassis, quam Praxis Physicæ specialissima: utraque manus autem, Mathesis atq; Chymia audiunt. Vastissimæ omnes scientiæ, artesque sic non titulo tantum Doctrinæ, inani, onustus, aut suberbe Doctor incedens, ad nos redibis, sed diversam corporis humani temperaturam, morborum fontes, phænomena, characteres, horumque tollendorum rationem ex triplici naturæ Regno perspecta habebis: adeoque addito virtutis studio, Patriæ, cognatisque gaudio ac vero emolumento, nec flos sine fructu eris; Tibi simul ipsi fructus reportaturus uberrimos, inque ætate adulta, messem ditissimam, ex Juvenili Plantatione, quod faxit Deus, Optimus Maximus rerum STATOR!!!

(*) In Cap. XVIII. Ejusd. Caut. circa Præcogn. J. P.

Holmiae d. XI Martii
MDCCCLIV.

Ita gratulabunda mente
manuque adplaudit

Tibi adstrictissimus,
H. SCHIÖS.

Q. F. F. S.

§. I.

Es herbaria, a pluribus quidem incepta, a nemine vero, ad umbilicum perducta est, obstat enim, partium, eandem ingredientium, multitudo. At scientia hæc, novissimo ævo cum excoleretur, & a systematum conditionibus luci exponeretur, factum est, ut variæ considerationes plantarum sepositæ sint, neque id mirandum, quod omnia uno temporis puncto fieri nequeunt. Usus Herbarum multiplex, variis & innumeris rebus inserviens, alia atque alia ratione ut considerentur, facit. Etenim idem Systematico non est tractandi modus, ac descriptori; aliter ab eo pensitari debent Plantæ, qui Medicinæ, aliter qui collectoribus induendis, & aliter ab eo qui usui œconomico eas tribuendas velit.

§. II.

Fuit, cum Botanici Plantas in methodum, fructificationi conformem & legitimam, redigere nondum didicerant. Quidam, ratione DURATIONIS, in

A *Arbores,*

Vores, Perennes, Biennes & Annas, easdem divisere. Multi ratione TEMPORIS, secundum *menses*, quibus maxime essent floriferæ. Nonnulli denique, ratione LOCI, quo nascuntur & habitant, in *Aquaticas, Palustres, Patentes, Sylvaticas &c.* dispescuerunt. Omnes quidem hæ divisiones, scitu necessariæ sunt, si Plantarum usus rite investigandus erit, Systemati licet Botanico exinde consiendo sint ineptæ.

§. III.

Plantas nostras *indigenas* pertractari, ego cogitavi, secundum SOLUM earundem NATALE, quo crescunt. Quemadmodum enim animalia cuiuslibet generis certis vescuntur plantis, sic & quævis Planta suo nutritur solo. Ergo qui solum Aridum & Sabulosum requirunt, in Paludibus & Uliginibus non possunt persistere; & quæ in Campis Rupibusque crescunt, obscuras, tranquillas & umbrosas Sylvas omnino aversantur, & contra. Omniscius autem Creator, cui libet speciei, certum, quo debita capiat incrementa ac lætius vigeat, proprium solum destinavit, ne una Planta alteram excludat, neve ulla loca suis destituantur vegetabilibus.

§. IV.

Etsi non dubitamus hocce argumentum a pluribus pro leviori habitum iri, sciant tamen adcuratissimam id sibi deposcere notitiam Rei Herbariæ, quam tam e libris haurire non licet, sed ex longa eaque quotidiana experientia. Optandum itaque esset, vel lent Florarum Scriptores, omnibus suis Plantis solum natale adsignare, propter commoda permagna inde ad rem publicam universam redundatura.

§. V.

§. V.

USUS notitiæ, de plantarum solo natali, est quidem multiplex & varius, at sequentia tantummodo nos enumerabimus.

1:o Unicum & solidum reëste solum hoc natale vocatur fundamentum, quo omnis nititur *Horticultura*, adeo ut non aliis, quam qui solum vegetabilium natale perspectum habet, idemque imitari novit, huic muneri sit admovendus. Quod *D. D. Praef.* pluribus exposuit in *Aëtis Reg. Acad. Scient. A. 1739. Experim. I.* Nempe quando semina exotica in hortis Academicis propaganda sunt, omnia experimenta incerta evadent, si plantarum earundem solum ignoramus: Botanici idecirco Professoris est, de hac re erudire hortulanum, qui alias haud dubie in cœcorum experimentorum versatur caligine; Quid? quod Horticultura talis mera emperica fiet & obscura notitia. Hortulanum igitur, diversas plantarum species, sin Horto suo alere cupientem, ad hanc amusim hortum instruere oportet, nimirum varias soli, ut ita dicam Species & Climatum præstabit. Horticultura solidum illud fundamentum agnoscens, in cœtu eruditorum hucusque desideratur, atque nostro tempore, adcuratissimi hortulanorum libri, cuiusvis plantæ historiam atque tractationem amplam, exhibent. Hi libri, ad volumina, nulla alia plantarum historia majora increscere posunt; quæ tamen omnia, in Compendia succinæta reduci, ibidemque Classibus nonnullis, clare & sufficienter proponi secundum solum natale deberent.

2:do Postquam populares nostri assidui, non si-
ne arduo labore, Oeconomiam instruere cœderunt,
quid quælo, familiarius, quam quod vel Gramina
exotica arcessant in usum pratorum, vel etiam e re-
positoriis semina fœni colligant, quibus sternant
campos? Hoc tamen plerumque incasum evadere
comperimus; causa est quod nesciant, quonam o-
riunda & consequenter, quonam ferenda solo. Sic
semina, ex palustribus plantis desumpta, si campis
aridis sata fuerint, agricolam nunquam ditabunt &
contra. Vidimus semina plantarum quarundam pa-
pilionacearum, in locis nemorosis lète viridantium
& a pecoribus maxime appetitarum, quæ sub spe:
ejusdem fertilitatis, sed fallaci, in pratis apricis sata
fuere. Unde tot populares meos, Rem Herbariam,
nondum ita propositam fuisse, ut œconomiæ quod-
dam emolumentum afferret, conquestos audivi. Est
hoc quod etiam mihi ansam præbuit, opusculum ad-
ornandi, uti spero, œconomis nostris, in pratis cu-
randis occupatis, haud sane exiguo futurum usui,
quippe non solum edocebit, quid ferendum sit in
pratis apricis & elevatis, verum etiam paludibus &
stagnis, sylvis & locis nemorosis. Oeconomorum
nostrorum experimenta eo nondum, propter Bota-
nices inscitiam, collinavere, cum tamen posterius
æque ac prius, scitu necessarium sit.

3:o A Botanicis in Iucem editæ sunt Floræ cuius-
libet ferme Europeæ Regionis, ut Botanicæ operam:
dantibus prodestent, imo aliis; unde quævis plantæ
comparari possint, nosse cupientibus; palmarium
vero

vero ex ejusmodi eruendum Floris, quod una provincia ab altera, diversis plantis differat, nullius ferre aestimationem mereri, multis vita est, eam ob causam, quod Plantas, ratione soli natalis, non consideraverint. E. G.

Comparatione inter *Monspeliensem* & *Svecicam* instituta Floram, vix plures reperio communes plantas, quam *Aquaticas* & *Nemorenses*.

Pl. AQUATICÆ, nostro frigidissimo hiemalitem pore, radicibus in imo aquarium demersis, quod a glacie intactum relinquitur, æque bene conservantur ac sicut in India vel in Tepidario instar, quo punctum congelationis nunquam extenditur, crescent, quamobrem etiam Pl. aquaticæ, littori propius, ubi a glacie destruuntur, non accedunt, hasque aquáticas plantas Europæarum easdem cum Indicis communes comprehendimus.

Pl. NEMORENSES, quæ inter frutices nascuntur, flores primo vere & ante vernationem s. frondescientiam arborum expandunt, autumno autem melius quam in ullo frigidario, frondibus delapsis continguntur, quæ vento removeri non possunt, & nive tandem cadente, arenæ instar volatilis, acervis ejusdem nivis frutices abscondentibus, cumulantur, ne gelu radices earum attingat. Non sine admiratione in hortis nostris intuemur, primis autumni gelidis noctibus, quibus Indicæ tenerrimæ plantæ destruuntur, veluti *Tagetes*, *Amaranthus*, *Celosia*, *Phæsolus*, *Tropæolum*, *Mirabilis*, *Cucumis*, *Helianthus* &c. quod iisdem etiam e nostris indigenis, frigore urantur.

tur *Echium*, *Anagallis*, *Bryonia*, *Parietaria*, *Helxine*, *Xanthium*, *Impatiens*, imo vel Lapponicus *Sonchus Alpinus* si loco aprico consistant, sin vero subter fructices crescant, usque ad ultimum autumnum perdurent; Quod ipsum significat, Nemoribus peculiarem aliquam & ignotam inesse virtutem frigori resistendi. Imo unica Arbuscula Svetica geminis carens, est *Rhamnus Frangula*, quam nemo in regione ubi gelu hiemale dominatur, vigere posse crederet; haec tamen aperto nunquam nascitur campo, sed nemoribus & aquosis. Alias igitur Europæ australes plantas, quam quæ vel aquis vel nemoribus protegantur, in nostra regione hiemem salvas transigere haud posse, hinc liquet.

4:o Botanico Herbarium sibi paranti, vel alias cuiuspiam usus & meditationis gratia plantas ad manum habere volenti, vel cuicunque denique Medico & Pharmacopæo in Medicina adornando vel alii necessitatis urgentis causa, certas desideranti plantas, haud parum proficuum erit, ubi reperiatur planta desiderata, statim cognoscere, quæ loco natali sibi debito queratur & non alibi. Et idem ille Botanicus Plantam Quæstionis sine mora inveniet, quam sc̄epe aliis quis diutissime, licet vicinam, frustra venatus fuerit.

5:o Cum omnes herbæ in solo natali optime vigeant, hinc necessario concludi potest, illas maxima ibidem gaudere virtute & quantitates veram præstare efficaciam. Quamobrem Pharmacopæus, vires Plantarum in medicamentis præstiturus, quantum

tum possit fieri, licet ipse easdem ex solo debito nequeat colligere, in solo tamen non alieno colatur. Herbæ *Alpinæ* longe majori, ex ipsis alpibus delatae, gaudere vulgo cententur virtute, quam cum extra Alpes cultæ fuerint.

Vera *Archangelica*, sponte in alpibus juxta riuulos nascens, quæ alias in hortis nostris plantatur facilime, duplam quantitatem præbet resinæ, si ipsis alpibus oriunda fuerit, quam si nostris enata fuerit hortis, & summis labris degustata *Archangelica alpina*, longe præstantiorem præ hortensi inesse sentimus vim, & sic in cæteris.

Apium officinarum in australi oritur Europa juxta paludes & aquas, ubi fœtidissimum est, tamque naribus, quam labris maxime ingratum; solo autem sicciori, in nostris viridariis satum, majorem partem & saporis & odoris perdit, quo statu vocatur *Apium dulce* & inter fercula nostra sapida numeratur. Idcirco quicumque hanc herbam medicamini adhibere vult, locis aquosis eam ferere debet, quibus sua sponte lignitur.

Scorzonera hispanica quæ communiter in Pharmacopoliis nostris astervatur, ex hortis desumpta fuit, ubi evasit dulcis & mitis *Tragopogonis* instar, medicamenque sit valde debile, si comparetur cum ea, quæ ex australibus advehitur regionibus, quibus sponte lignitur & amarior est, quæque sola usibus medicis admoveri deberet. Hæc cum rarius comparari possit, in ejusdem locum succedat aptius nostra *Scorzonera humilis*, cui communis cum Hispani-

ea inest vis, nec per culturam mitigata s. dulcificata est.

Par ratio cum *Cichorio* est, cuius virtus in hortis nostris & solo alieno æque corruptitur; sed ex campis allata fortis persistit.

§. VI.

Quales solum quotidie plantas producat, compemus, quomodo nimirum pleræque plantæ in AQUOSIS sint acriores & corrosivæ, in MARITIMIS salæ, in APRICIS sapidæ, in MONTOSIS fragrantes, in NEMOROSIS tetræ, ut *Stachy fœtida*, *Aœta spicata*, *Atropa Bella donna*, & quotidie in fructibus horæis, quod in aprieo mitigentur, umbra vero acerbentur sentimus: ut taceamus *Uvas* e quibus vinum exprimitur, quæ omnino ejusdem sunt speciei, ex solo vero totidem existunt differentiæ, quot vinis iisdem accedunt, remoto enim hoc, ut omnia vina, sive Rhenanum, sive Gallicum, sive Burgundicum, Hispanicum, Capense &c. fuerit, ejusdem forent saporis.

Artemisia maritima, nostris qui oritur litoribus, adeo eximia pollens fragrantia, ut vel cum ipsa Lavendula certare videatur, haud quidem in Hortis plantari potest, tantum vero grati odoris ibi amittit, ut ne vix quidem Artemisiæ Absinthium diætam superet. Itaque, hujusce plantarum natalis soli notitia, haud exiguum medicinæ nostræ præbet usum, & digna videtur, quæ accuratius pensitetur a medicis, nimium plerumque Pharmacopolis confidentibus, qui persæpe de effectu parum sunt solliciti, modo

modo speciem petitam præstari possint, ideoque quod citius parari possit porrigunt.

§. VII.

Opus quidem perlongum foret, id quod arctis paginarum limitibus compelli nequit, si rationes perscrutarer, cur certæ plantæ tractu specialis soli circumscribantur, at otium in his nobis fecit D. D. P:s, partim in ejus *Philos. Bot.* p. 265. partim in ejus *Itin. Ölandico, Gotblandico, Westrogothico, Scanico*: e. g. quomodo plantæ maxime luxuriantes, imo amoenissimæ, depresso nascantur solo pratisque apertis, ad solum vero unius bombardæ jaëtum altius ascendentes, non nisi aridissimas inveniamus macilentasque herbas, quæ communes sunt *Sylvarum*, quam maxime steriliū, in remotiori nostro septentrione *It. Wgoth.* p. 74.

Primo etiam intuitu mirum videtur, quod ipsæ plantæ ALPINÆ, ex Alpiis Lapponicis in Hortos nostros translatæ, raro persistant, sed hiemali frigore destruantur; cum tamen maximam frigoris vim in Lapponia, præsertim inter juga alpium nostratum dominari novimus, ut jurare quis posset herbam Lapponicam apud nos ob frigus non posse emori. Horum vero montium structuram altius pensitantibus ratio perspectu facillima est: in Alpibus Lapponicis quando breve tempus vernale principio mensis Julii denudavit loca inferiora, adeo ut plantæ alpinæ ibidem nasci, flores expandere & fructum perficere potuerint,

rint, ineunte Augusto primum nocturnum gelu adstringit terram, quæ postmodum cumulis niveis coperta fit ingentibus, quos frigus non penetrare vallet, & sic plantæ servantur a gelu ad solstitium usque proximum aestivum. Maxima deinde pars nivis (inter juga montium) intervallo octo dierum, in aquas resolvitur, plantisque gelu nocturno liberis, illico germinandi est Facultas. Contra apud nos Ver diuturnum, frigus hemale cum diebus serenis & amoenis commutat scipissime, noctibus vero summum graffatur frigus, teneras plantas comburens, radicesque evellens, ut nudæ in superficie terræ jaceant & instante die solis aestu arefiant; quare etiam Pl. Alpicæ, quæ has vicissitudines contrarias pati non valent, extra Alpes non nisi in paludibus cespitosis conspicuntur, quæ licet alpibus repugnare videantur, arcta cognitione easdem contingunt, grossiore enim constant humo, & ægre congelantur, quod nostrates passim confirmant, quibus hiemali tempore tali via iter faciendum & tandem congelatae, gelu suo vix destinuantur ante medium aestatis, quo omne frigus aërem reliquit.

§. VIII.

Pl. SUCCULENTÆ aridissimis tantummodo nascantur rupibus, ubi summa cum admiratione contemplamur easdem parcissimo, ut fere nullo, alimento pingue fieri & ab Hortulanis cultas & sufficienter irrigatas statim putrefieri. Ex aëre has maximum attrahere

trahere alimentum hinc colligi potest, quod e. gr.
Aloe perfoliata libræ unius ponderis, si radice carens
in cubiculo subter teþum suspendatur, tantum capit
incrementi, ut sœpius intra anni spatium, priorem
amplitudinem & pondus duplicato vincat. Sic Crea-
tor Sapientissimus herbas maxime succulentas maci-
lento constituit solo, cum demum emortuæ & cor-
ruptæ transeant in fertilissimam humum & alimen-
tum plantarum validum, ejusmodi locis summe
necessarium.

§. IX.

Hoc argumentum evidentius ut redderetur,
FLORAM tantum SVECICAM pertractandam sus-
cepimus & plerasque herbas nostras Svecicas secun-
dum solum natale divisimus, cui operi breviorem
naþus sum viam ex *nominibus Trivialibus in Speciebus*
plantarum traditis.

Ex hoc catalogo agricola emendationis pabulo-
rum suorum cupidus, plantas tantum percurrat sub
eo collatas solo, quas ut fructus felicius proferat
optat, visurus quæ fini suo obtinendæ inservire pos-
sint; Et sic, si easdem simili debitoque conseruerit solo,
non potest non messem copiosam reportare.

I AQUATICÆ.

1. MARINÆ.

*Confervæ varie.**Chara tomentosa.**bispida.**flexilis.**Najas marina.**Ulva intestinalis.**compressa.**latisima.**Lactuca.**Linza.**Fucus serratus.**vesiculosus.**ceranoides.**spiralis.**inflatus.**nodosus.**siliquosus.**Saccharinus.**palmatus.**fastigiatus.**Filum.**Zostera marina.**Potamogeton marinum.**Ruppia marina.*

2. MARITIMÆ.

*Scirpus maritimus.**Rumex maritimus.**Atriplex Portulacoides.**Aster Tripolium.**Glaux maritima.**Eryngium maritimum.**Artemisia maritima.**Plantago maritima.**Coronopus.**Triglochin maritimum.**Crambe maritima.**Lotus maritima.**Pisum maritimum.**Ligusticum scoticum.**Veronica maritima.**Hippophae Rhamnoides.**Salicornia Europaea.**Salsola Kali.**Chenopodium maritimum.**Atriplex littoralis.**bastata.**Bunias Cakile.**Arenaria Peploides.**rubr. marit.**Samolus valerandi.**Isatis tinctoria.**Cochlearia danica.*

3 LACUSTRES.

*Spongia lacustris.**Hoetes lacustris.**Sparganium natans.**Nymphaea lutea.**alba.**Potamogeton natans.**Myriophyllum spicatum.**Ceratophyllum demersum.**Scirpus acicularis.**lacustris.**Typha*

<i>Typha latifolia.</i>	<i>Hydrocharis Morsus ranae.</i>
<i>angustifolia.</i>	Zanichellia palustris.
<i>Arundo Phragmites.</i>	<i>Poa aquatica.</i>
<i>Equisetum fluviatile.</i>	<i>Lemna trifolia.</i>
<i>Lobelia Dortmanna.</i>	<i>minor.</i>
<i>Subularia aquatica.</i>	<i>gibba.</i>
<i>Elatine Hydropiper.</i>	<i>polyrhiza.</i>
<i>Limosella aquatica.</i>	<i>Fontinalis antipyretica.</i>
<i>Plantago monanthos.</i>	Acorus Calamus.
Lycopodium inundatum.	<i>Calla palustris.</i>
<i>Ranunculus reptans.</i>	<i>Menyanthes trifoliata.</i>
4. PALUSTRES.	<i>Ranunculus Lingua.</i>
<i>Potamogeton lucens.</i>	<i>Callitricha palustris.</i>
<i>perfoliatum.</i>	<i>Aira aquatica.</i>
Zanichellia crispum.	<i>Utricularia vulgaris.</i>
<i>Ranunculus aquatilis.</i>	<i>minor.</i>
<i>Sagittaria sagittifolia.</i>	<i>Festuca fluitans</i>
<i>Butomus umbellatus.</i>	<i>Montia fontana.</i>
<i>Alisma Plantag. aquat.</i>	<i>Veronica Beceabunga.</i>
<i>natans.</i>	<i>Nasturtium aquaticum.</i>
<i>Ranunculoides.</i>	<i>Pilularia globulifera.</i>
<i>Hottonia palustris.</i>	<i>Rumex aquaticus.</i>
<i>Hippuris vulgaris.</i>	<i>Phalaris arundinacea.</i>
<i>Elatine Alismastrum.</i>	<i>Scirpus palustris.</i>
<i>Phellandrium aquaticum.</i>	<i>Othonna palustris.</i>
<i>Oenante fistulosa.</i>	<i>Osmunda regalis.</i>
<i>crocata.</i>	<i>Lythrum Salicaria.</i>
<i>Cicuta virosa.</i>	<i>Lycopus europaeus.</i>
<i>Sium latifolium.</i>	<i>Senecio paludosus.</i>
<i>nodiflorum.</i>	<i>Arundo Calamogrostis.</i>
<i>Sison inundatum.</i>	<i>Lysimachia thyrsiflora.</i>
<i>Iris Pseudacorus.</i>	<i>vulgaris.</i>
<i>Polygonum amphibium.</i>	<i>Eupatorium Cannabinum.</i>
<i>Stratiotes aloides.</i>	<i>Scutellaria galericulata.</i>

Mentha

despa med punder noterste bli en ny division
 af osse Paluster som nunna vada dade
 kort och vatt

- M**entha aquatica.
Hydrocotyle vulgaris.
Sisymbrium amphibium.
- 5. INUNDATÆ.**
- B**etula Alnus.
Salix pentandra.
fragilis.
aurita.
incubacea.
repens.
** (perennes.)*
Juncus articulatus.
Trifolium palustre.
Spargula nodosa.
Solanum Dulcamara.
Epilobium palustre.
Veronica serpyllifolia.
scutellata.
Alopecorus geniculatus.
Festuca decumbens,
Carex cespitosa.
acuta.
vesicaria.
vulpina.
uliginosa.
dioica.
Caltha palustris.
Cardamine amara.
Ranunculus auricomus.
Gentiana Pneumonanthe.
Lychnis Flos cuculi.
Holcus odoratus.
Cardamine pratensis.
Equisetum palustre.

Lycopodium inundatum

Valeriana.

- T**halictrum flavum.
Lathyrus palustris.
Chrysosplenium alternifol.
Aconitum Napellus.
** (annua.)*
Gnaphalium uliginosum.
Juncus bufonius.
Peplis Portula.
Bidens tripartita.
Gentiana Centaurium.
Poa annua.
Tillæa aquatica.
Inula pulicaria.
Sagina procumbens.
Linum Radiola.
Ranunculus Sceleratus.
- 6. ULIGINOSÆ.**
- V**iburnum Opulus.
Potentilla fruticosa.
Myrica Gale
cærulea.
Cynosurus cæruleus.
Geum rivale.
Valeriana dioica.
Primula farinosa.
Bellis perennis.
Athericum ossifragum.
Parnassia palustris.
~~**P**olygonum vulgare.~~
Ophrys Monothrix.
Spiræa Ulmaria.
~~**V**aleriana officinatis.~~
Comarum palustre
Vaccinium uliginosum.
Senecio Jacobæa,

Carduus

<i>Carduus acaulis.</i>	<i>Carex pulicaris.</i>
<i>Inula salicina.</i>	<i>limosa.</i>
<i>Euphorbia palustris.</i>	<i>conglomeratus.</i>
<i>Convallaria bifolia.</i>	<i>effusus.</i>
<i>Angelica sylvestris.</i>	<i>filiformis.</i>
<i>Galium palustre.</i>	<i>Schœnus albus.</i>
<i>uliginosum.</i>	<i>Rubus Chamæmorus.</i>
<i>Ranunculus Flammula.</i>	<i>Andromæda polifolia.</i>
<i>Juncus squarrosum.</i>	<i>Erica Tetralix.</i>
<i>Nardus stricta.</i>	<i>Empetrum nigrum.</i>
<i>Carduus palustris.</i>	<i>Ledum palustre.</i>
<i>Pedicularis palustris.</i>	<i>Vaccinium Oxycoccus.</i>
<i>sylvatica.</i>	<i>Drosera rotundifolia.</i>
I. CESPITOSÆ.	<i>longifolia.</i>
<i>Sphagnum palustre.</i>	<i>Pingvieula vulgaris.</i>
<i>Bryum cæspiticium.</i>	<i>Selinum palustre.</i>
<i>Splachnum rubrum.</i>	<i>Equisetum limosum.</i>
<i>luteum.</i>	<i>Ophrys paludosa.</i>
<i>ampullaceum.</i>	<i>Corallorrhiza.</i>
<i>Scirpus cespitosus.</i>	<i>Læselii,</i>
<i>Eriophoron vaginatum.</i>	<i>Schœnus marijeus.</i>
<i>polystachion.</i>	<i>nigricans.</i>
<i>alpinum.</i>	<i>Scheuchzeria palustris.</i>

II. ALPINÆ.

I. PERENNES.	
<i>Betula nana.</i>	<i>Arbutus alpina.</i>
<i>Salix lapponum.</i>	<i>Andromeda cærulea.</i>
<i>glauca.</i>	<i>hypnoides.</i>
<i>myrsinoides.</i>	<i>tetragona.</i>
<i>reticulata.</i>	<i>Dryas octopetala.</i>
<i>herbacea.</i>	<i>Sibbaldia procumbens.</i>
<i>Azalea procumbens.</i>	<i>Veronica alpina.</i>
<i>lapponica.</i>	<i>Diapen-</i>

• för dem som växa på fieller och ej gåver
Dryar och Pediculares alldra dogit

Diapensia lapponica.	Stellaria biflora.
Rhodiola Rosea.	Cerastium alpinum.
Saxifraga cernua.	Thalictrum alpinum.
— <i>nivalis.</i>	Epilobium alpinum.
— <i>oppositifolia.</i>	Serratula alpina
— <i>arzoides.</i>	Potentilla nivea.
— <i>Cotyledon.</i>	Satyrium nigrum.
Cucubalus acaulis.	Ophrys alpina.
Ranunculus glacialis.	Viola biflora.
— <i>nivalis.</i>	<i>montana.</i>
<i>lapponicus.</i>	Cypripedium bulbosum.
Trollius europaeus V: 1.	Pingvicia alpina.
Arnica montana V: 1.	<i>villosa.</i>
Pedicularis lapponica.	Anthericum calyculatum.
— <i>hirsuta.</i>	2. ANNUÆ.
— <i>flammea.</i>	Saxifraga stellaris.
<i>Scept. Carol.</i>	<i>rivularis.</i>
Bartsia alpina.	Gentiana nivalis.
Lychnis apetata.	Angelica Archangelica.
<i>alpina.</i>	3. GRAMINÆ.
Rumex Acetosa.	Aira alpina.
<i>major v. 1.</i>	Poa alpina vivip.
<i>digynus.</i>	Festuca ovina vivip.
Gnaphalium alpinum.	Carex atrata.
Erigeron uniflorum.	Juncus trifidus.
Hieracium alpinum.	<i>triglumis.</i>
Arabis alpina.	<i>biglumis.</i>
Cardamine Bellidifolia.	4. NEMOROSÆ.
Draba alpina.	Tussilago frigida.
Astragalus alpinus.	Sonchus alpinus.
Phaca alpina.	Aconitum Lycocotonum.
Campanula uniflora.	

III. UMBROSÆ.

I. NEMOROSÆ.

(α) (Arbores)	
Fagus	<i>sylvatica.</i>
Fraxinus	<i>excelsior.</i>
Coryllus	<i>Avellana.</i>
Tilia	<i>europea.</i>
Acer	<i>Platanoides.</i>
Prunus	<i>Padus.</i>
Ribes	<i>alpinum.</i>
Daphne	<i>Mezereum.</i>
Rhamnus	<i>Frangula.</i>
(β) (perennes)	
Lathraea	<i>Anblattum.</i>
Ophrys	<i>Nidus avis.</i>
Dentaria	<i>bulbifera.</i>
Milium	<i>effusum.</i>
Poa	<i>nemoralis.</i>
Circæa	<i>lutetiana.</i>
Sanicula	<i>europæa.</i>
Actæa	<i>spicata.</i>
Stachys	<i>sylvatica.</i>
Galeopsis	<i>Galeobdolon.</i>
Mercurialis	<i>perennis.</i>
Stellaria	<i>nemorum.</i>
Convallaria	<i>verticillata.</i>
Allium	<i>ursinum.</i>
Ranunculus	<i>Ficaria.</i>
Stellaria	<i>Holoëta.</i>
Ornithogalum	<i>luteum.</i>
	<i>minimum.</i>
Adoxa	<i>Moschatellina.</i>
Fumaria	<i>bulbosa.</i>

Lunaria *rediviva.*Vicia *sylvatica.**sepium.*Orobus *vernus.*Pulmonaria *officinarum.*Paris *quadrifolia.*Glechoma *hederacea.*Asarum *europeum.*Astragalus *glycyphyllos.*Geum *urbanum.*Campanula *latifolia.**Trachelium.**persicifolia.*Cnicus *oleraceus.*Viola *birta.**mirabilis.*Serratula *tinctorum.* *Convallaria majalis*Geranium *lucidum.* *Primula veris*Hedera *Helix.*Thalictrum *Aquilegifolium.*Asperula *odorata.*Osmunda *Struthiopteris.*Polypodium *Dryopteris.**Phegopteris.*

(γ) (annuæ)

Impatiens *Noli tangere.*Cardamine *Impatiens.*Melampyrum *nemorum.*Arenaria *trinervia.*Draba *muralis.*

2. SYLVATICÆ.

Pinus *sylvestris.*

C

Abies

Abies.
Taxus *baccata.*
Juniperus *communis.*
Betula *alba.*
Populus *tremula.*
Monotropa *Hypopithys.*
Vaccinium Myrtillus.
Pyrola *rotundifolia.*
secunda.
uniflora.
umbellata.
Oxalis *Acetosella.*
Anemone *Hepatica.*
nemorosa.
Prenanthes *muralis.*
Linnæa *borealis.*
Trientalis *europaea.*
Juncus *pilosus.*
Hypnum *proliferum.*
Geranium *sylvaticum.*
Lycopodium *clavatum.*
Selago.
annotinum.
complanatum.

Erica vulgaris. + *Polymerus.*
Vaccinium Vitis Idea.
Ajuga pyramidalis.
Solidago Virga aurea.
Agrostis arundinacea.
Veronica officinarum.
Pteris aquilina.
Orchis bifolia.
Polytricum commune.
Equisetum sylvaticum.
Hieracium murorum.
Bromus pinnatus.
Arundo Epigejos.
Anemone vernalis.
Prunella vulgaris.
Orobus tuberosus.
Viola canina.
Osmunda Lunaria.
Polypodium F. mas.
Equisetum hyemale.
Arenaria serpyllifolia.
Melampyrum sylvaticum.
Verbascum Tapirus.
Gnaphalium sylvaticum.

IV. CAMPESTRES.

I. ARVENSES.
 (α) (Perennes)
Rubus *cæsius*
Ononis *Ipinola.*
Triticum *repens.*
Stachys *palustris.*
Serratula *arvensis.*

Convolvulus arvensis.
Sonchus arvensis.
Centaurea Scabiosa.
 + *Jacea.*
Mentha arvensis.
Vicia Cracca.
Artemisia vulgaris.
 Scabiosa.

- Scabiosa arvensis.
 (β) (Annuæ)
 Papaver dubium.
 Agrostemma Githago.
 Fumaria officinalis.
 Vicia sativa.
 Melampyrum arvense.
 Galeopsis Tetrahit.
 Carduus crispus.
 Pisum arvense.
 Centaurea Cyanus.
 Delphinium Consolida.
 Veronica triphyllus.
 Chrysanthemum segetum.
 Myagrum sativum.
 Sinapis arvensis.
 Brassica campestris.
 Raphanus Raphanistrum.
 Rhinanthus Crista galli. (γ)
 Lapsana communis.
 Ranunculus arvensis.
 Matricaria Chamomilla.
 Anthemis arvensis.
 Lithospermum arvense.
 Lycopsis arvensis.
 Erysimum cheiranthoides.
 Thlaspi arvense.
 Spergula arvensis.
 Anagallis arvensis.
 Sherardia arvensis.
 Ervum bursatum.
 tetraspermum.
 Conium maculatum.
 Euphorbia Helioscopia.
 Potentilla norvegica

- Chenopodium album.
 Polygonum Convolvolus.
 Avena fatua.
 Agrostis Spica venti.
 Lolium annum.
 Bromus secalinus.
 arvensis.
 Panicum Crus galli.
 2. CULTÆ.
 Ranunculus repens.
 Leontodon Taraxacum. Thlaspi muralia nappa
 Gallium Aparine.
 Alsine media.
 Æthusa cynapium.
 Sonchus oleraceus. Agorodium nodiflorum
 Chenopodium polyspermum.
 Vulvaria.
 viride.
 Lamium purpureum.
 amplexicaule.
 Veronica arvensis.
 agrestis.
 Geranium cicutarium.
 Jacobaea Senecio Senecio vulgaris
 Urtica urens.
 Cynosurus paniceus.
 Euphorbia Peplus.
 3. RUDERALES.
 Ulmus campestris.
 Sambucus nigra.
 Ebulus.
 (Perennes)
 Urtica dioica.
 Marrubium album.
 C 2 Ballota

Ballota nigra.	Scandix Anthriscus.
Nepeta Cataria.	Lepidium ruderale.
Chenopod. Bonus Henric.	Senecio vulgaris.
Artemisia Absinthium.	Cochlearia Coronopus.
Erysimum Alliaria.	Carduus lanceolatus.
Chelidonium majus.	Polygonum Persicaria.
Scrophularia nodosa.	Hydropiper.
Plantago major.	Thlaspi Burfa pastoris.
Rumex crispus.	Onopordum Acanthium.
Bryonia alba.	Polygonum aviculare.
Chenopodium Podagraria.	Verbena officinalis.
Cærophillum sylvestre.	Lamium album.
Verbascum nigrum.	Atriplex patula.
Dactylis glomerata.	Veronica Chamædrys.
Agrimonia Eupatoria.	Echium vulgaris.
Anchusa officinalis.	Reseda Luteola.
Potentilla argentea (annuae)	Malva sylvestris.
Cynoglossum officinale.	Eichorium Imperialis.
Myosotis Lappula.	4. PRATENSES.
Solanum nigrum.	Pyrus communis.
Chenopodium rubrum. urbicum.	Malus.
Leonurus Cardiacus.	Lolium (perennes).
Erysimum officinale.	perenne.
Datura Stramonium.	Campanula rotundifolia.
Hyoscyamus niger.	patula.
Sisymbrium Sophia.	Geranium pratense.
Asperugo procumbens.	Trollius europaeus V: II.
Anthemis Cotula.	Hypericum quadrangulare.
Arctium Lappa.	Trifolium pratense.
Carduus nutans.	Carum Carvi.
Malva rotundifolia.	Heracleum Sphondylium.
Hordeum murinum.	Lathyrus pratensis.
	Lotus corniculata.
	Spiraea Filipendula.
	Lychnis.

<i>Lychnis dioica.</i>	<i>Thymus Serpyllum.</i>
<i>Equisetum arvense.</i>	<i>Potentilla verna.</i>
<i>Rumex Acetosa.</i>	<i>Pimpinella saxifraga.</i>
<i>Chrysanthemum Leucanthem</i> <i>Phleum pratense.</i>	<i>Anthirrhinum Linaria.</i>
<i>Alopecorus pratensis.</i>	<i>Hieracium umbellatum.</i>
<i>Festuca elatior.</i>	<i>Erigeron acre.</i>
<i>Leontodon autumnale.</i>	<i>Gnaphalium dioicum.</i>
<i>Scorzonera humilis.</i>	<i>Statice Armeria.</i>
<i>Ranunculus acris.</i>	<i>Arbutus Uva ursi.</i>
	<i>Veronica spicata.</i>
	<i>Rumex Acetosella.</i>
<i>Carduus heterophyllus.</i>	<i>Festuca ovina.</i>
(annuæ)	
<i>Rhinanthus Crista galli. (β)</i>	<i>Poa angustifolia media.</i>
<i>Briza media.</i>	<i>Lichen upsalensis.</i>
<i>Linum catharticum.</i>	<i>nivalis.</i>
<i>Turritis glabra.</i>	<i>islandicus.</i>
	(annuæ)
	<i>Gnaphalium arenarium.</i>
<i>Cardamine hirsuta.</i>	<i>Cerastium semidecandrum.</i>
<i>Medicago lupulina.</i>	<i>viscosum.</i>
<i>Melampyrum pratense.</i>	<i>Myosotis scorpioides.</i>
5. ARENARIÆ.	<i>Saxifraga tridaëtylites.</i>
<i>Spartium scoparium.</i>	<i>Androcace septentrionalis.</i>
<i>Genista tinctoria.</i>	<i>Lepidium petraeum.</i>
	<i>Veronica verna.</i>
(perennes)	<i>Jasione montana.</i>
<i>Elymus arenarius.</i>	<i>Carlina vulgaris.</i>
<i>Arundo arenaria.</i>	<i>Trifolium arvense.</i>
<i>Carex arenaria.</i>	<i>Arenaria purpurea.</i>
<i>Dianthus arenarius.</i>	<i>Draba verna.</i>
<i>Herniaria glabra.</i>	<i>Iberis nudicaulis.</i>
<i>Artemisia campestris.</i>	<i>Bromus tectorum.</i>
<i>Hieracium Pilosella.</i>	<i>Viola tricolor.</i>
<i>Scleranthus perennis.</i>	<i>Alyssum incanum.</i>
	<i>Gypo-</i>

Gypsophila muralis.
Hyoferis minima.
Thymus Acinos.
Valeriana Locusta.
Myosurus minimus.
Scleranthus annuus.
Phleum arenarium.

Aira canescens.
præcox.
6. ARGILLACEÆ.
Tussilago Farfara.
Potentilla repens.
Anserina alb.
Tlaspi campestre
Eichornia *gracilis*

V. MONTANÆ.

1. GLABRETOSÆ.

Sonchus xylosteum
Salix caprea.
Prunus spinosa.
Crataegus Oxyacantha.
Rosa canina.
Athamanta Libanotis.
Medicago falcata.
Tanacetum vulgare.
Trifolium repens.
Alchemilla vulgaris.
Allium oleraceum.
Campanula glomerata.
Cucubalus Behen.
Avena pratensis.
Anthemis tinctoria.
Daucus Carota.
Tlaspi campestre.
Echium vulgare.
Euphrasia Odontites.
Gentiana campestris.
Tragopogon pratense.
Trifolium agrarium.
Holcus lanatus.

2. COLLINÆ

Quercus robur.

Carpinus Betulus.
Arnica montana.
Hypocheris maculata.
Adonis vernalis.
Thespium *Linophyllum*
Orobus niger.
Trifolium montanum.
Lathyrus sylvestris.
Anthyllis Vulneraria.
Lychnis Viscaria.
Hypericum perforatum.
Convallaria majalis.
Primula veris.
Geranium sangvineum.
Scabiosa columbina.
Cistus ølandicus.
Anemone Pulsatilla.
Athamanta Oreoselinum.
Juncus campestris
Polygonum viviparum.
Saxifraga granulata.
Silene nutans.
Sedum sexangulare
annuum.

verba *shrub* *Ophio-*
Grindelia *pyrolifolia*

Ophioglossum vulgatum.
Melampyrum cristatum
Thesum Linophyllum.

3. RUPESTRES.

Sedum Telephium.
rupestre.
album.
acre.
Semperviv. tectorum.
Polypodium vulgare.
fragile.
Asplenium Trichomanes.
Ruta muraria.
Acrostichum septentrionale.
ilvense.
Lonicera Xylosteum.
Mespilus Cotoneaster.
Rubus idaeus.
Anthonemum ranunculinum

Convallaria Polygonatum.
multiflorum.
Asclepias Vincetoxicum.
Asperula tinctoria.
Origanum vulgare.
Clinopodium vulgare.
Geranium robertianum.
Globularia vulgaris.
Gypsophila fastigiata.
Artemisia rupestris.
Hypericum hirsutum.
Cistus Fumana.
Aira flexuosa.
Melica nutans.
ciliata.
Poa compressa.
Epilobium angustifolium.
montanum.
Silene rupestris.
Crepis tectorum.
Hieracium murorum

VI. PARASITICÆ.

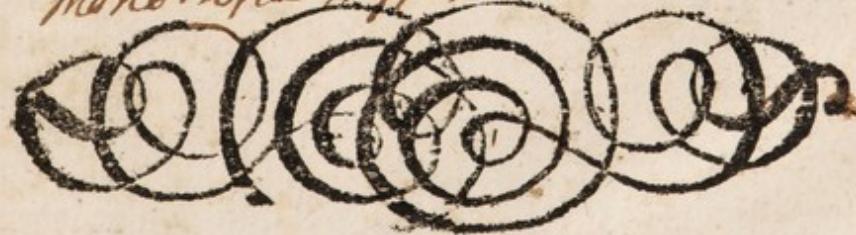
1. FRUTEX.

Viscum.

2. HERBÆ.

Cuscuta.

Lathraea clandestina
monotropa Hypnotaea *Orobanchæ*

*Musci varii.**Lichenes varii.**Fungi varii.*

23 JULIUS

ALLEGORIE

1. 2. 3. 4.

5. 6. 7. 8.

9. 10. 11.